

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 323/2021
08.07.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Јасика, адвокат из ..., против тужених Опште земљорадничке задруге „Срем“ из Инђије, чији је пуномоћник Слободан Петковић, адвокат из ... и Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужене ОЗЗ „Срем“ из Инђије изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2537/20 од 12.11.2020. године, у седници већа одржаној 08.07.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене ОЗЗ „Срем“ из Инђије изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2537/20 од 12.11.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица Инђија П 1090/2018 од 24.09.2020. године, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев да се утврди да је тужилац власник кат. парц. ..., њива ... површине 13 ари 99 м² уписане у лн број ... КО ..., да тужена ОЗЗ „Срем“ из Инђије трпи да се тужилац на основу пресуде упише као власник напред наведене непокретности и обавезе тужена ОЗЗ „Срем“ из Инђије да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, утврђено је да је повучена тужба у односу на тужену Републику Србију. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој ОЗЗ „Срем“ из Инђије на име трошкова парничног поступка исплати износ од 108.650,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке одбијен је, као неоснован, захтев тужене ОЗЗ „Срем“ из Инђије за накнаду трошкова парничног поступка у износу преко досуђеног до траженог износа од 129.900,00 динара. Ставом петим изреке обавезан је тужилац да туженој Републици Србији на име трошкова парничног поступка исплати износ од 6.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2537/20 од 12.11.2020. године, ставом првим изреке, жалба тужиоца је делимично усвојена, а делимично одбијена, па је првостепена пресуда преиначена у ставовима првом и трећем изреке, тако што је тужбени захтев усвојен и обавезана тужена ОЗЗ „Срем“ из Инђије да тужиоцу накнади

трошкове поступка у износу од 179.100,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, а потврђено решење о трошковима парничног поступка у односу на тужену Републику Србију садржно у ставу петом изреке. Ставом другим изреке обавезана је тужена ОЗЗ „Срем“ из Инђије да тужиоцу на име трошкова жалбеног поступка исплати износ од 90.600,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке одбијен је захтев тужене ОЗЗ „Срем“ из Инђије за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена ОЗЗ „Срем“ из Инђије је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....18/2020, у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужене ОЗЗ „Срем“ из Инђије није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог Закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Комисије за вођење поступка и доношење решења по захтевима за враћање земљиште у Инђији од 11.11.1992. године правном претходнику тужиоца ББ је враћено земљиште одузето по основу решења Среске комисије за земљишни фонд из Старе Пазове, утврђено је његово право својине на кат. парц. број ..., њива ... површине 32а 60 м² и обавезан је ПИК „Агроунија“ из Инђије да му преда у посед наведену непокретност у року од 15 дана од правноснажности решења.

Тужилац је 03.02.1997. године, као купац, са ББ, као продавцем, закључио и пред Општинским судом у Инђији под Ов 535/1997 оверио уговор о купопродаји наведене непокретности, уписане у зкул. бр ... КО ..., за купопродајну цену од тадашњих 3.500.000,00 динара, која приликом закључења уговора исплаћена продавцу. Продавац је купцу дозволио да на основу уговора предметну непокретност пренесе на своје име и у своју корист без даљег питања продавца, а тужилац је као купац ступио у посед непокретности одмах након исплате купопродајне цене и овере уговора у суду.

Катастарска парцела број ..., потес ... њива површине 32а 60 м² била је уписана у Општинском суду у Инђији у зкул бр. ... као друштвена својина Опште земљорадничке задруге „Срем“ из Инђије. Формирањем катастра непокретности 07.10.2010. године престале су да постоје земљишне књиге и катастар земљишта, па пошто су се у катастру земљишта уписивали само поседници, власништво за наведену парцелу преузето је из зкул бр. ..., и наведена кат.парц је у катастру непокретности у лн ... уписана као друштвена својина овде тужене ОЗЗ „Срем“ из Инђије.

На захтев Саобраћајног института „ЦИП“ из Београда, за потребе експропријације, решењем од 30.06.2018. године извршена је деоба кат. парц. ... на кат. парц. број ..., њива површине 1415 м² и 6421/2, њива површине од 1843 м², а потом

решењем од 18.10.2018. године и деоба парц. број ... површине 1415 м² на кат. парц. бр. ..., њива површине 1399 м² и кат. парц. ... њива површине 16 м². У лн број ... уписана је само кат. парц. ... као друштвена својина ОЗЗ „Срем“ из Инђије у 1/1 дела, у чијој несметаној државини се налази тужилац.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да због непотпуне пасивне легитимације на страни тужених није основан тужбени захтев за утврђење права својине тужиоца на кат парц. ... Према датим разлозима тужилац је у смислу члана 211. ЗПП на страни тужених тужбом морао обухватити као нужно супарничара и свог правног претходника ББ, коме је решењем Комисије за вођење поступка и доношење решења по захтевима за враћање земљишта у Инђији од 11.11.1992. године, враћена кат. парц. број ... од које је касније формирана спорна парцела, а од кога је тужилац купио непокретност на којој се тужбом тражи утврђење права својине.

Другостепени суд је оценио да је у првостепеном поступку правилно и потпуно утврђено чињенично стање, али да је погрешно примењено материјално право, због чега је правилном применом члана 211. ЗПП преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев усвојио.

Одредбом члана 211. став 1. ЗПП прописано је да нужно супарничарство постоји ако по закону или због природе правног односа тужбом морају да се обухвате сва лица која су учесници материјалноправног односа. Ставом 2. истог члана закона прописано је да ако сва лица из става 1. тог става нису обухваћена тужбом, као странке, суд ће да одбије тужбени захтев као неоснован. Ставом 3. наведене одредбе прописано је да о нужном супарничарству суд води рачуна по службеној дужности.

У смислу цитиране законске одредбе у тужби за утврђење стварних права на непокретности, на страни туженог морају бити обухваћена лица која су у јавним књигама уписана као носиоци стварних права.

У конкретном случају, правни претходник тужиоца ББ је стекао право својине на предметној непокретности по основу решења Комисије за вођење поступка и доношења решења по захтевима за враћање земљишта у Инђији од 11.11.1992. године и то своје право је, пуноважним правним послом – уговором о купопродаји од 03.02.1997. године, пренео на тужиоца. Наведени уговор садржи *clausulu intabulandi*, односно овлашћење тужиоца, као купца, да без даљег присуства и сагласности продавца своје право својине упише у јавне књиге. Међутим, пошто је правни претходник тужиоца у катастру земљишта био уписан као поседник, а у земљишним књигама, а потом и у катастру непокретности као носилац права друштвене својине уписана тужена, то је тужилац заштиту свог права морао затражити пред судом, правилно означивши ОЗЗ „Срем“ из Инђије као тужену, која је у јавним књигама уписана као носилац стварног права на непокретности.

Дакле, супротно наводима ревизије, ББ није учесник материјалноправног односа који се разрешава у овој парници, јер његово право стечено одлуком државног органа, а пренето на тужиоца правним послом, није уписано у катастар непокретности, па је пасивно легитимисано лице против којег је тужба у овој правној ствари морала бити поднета управо тужена ОЗЗ „Срем“ из Инђије, као носилац стварног права чије се утврђење тужбом тражи.

Основаност захтева за утврђење права својине на спорној непокретности у односу на тужену произлази из чињенице да је правном претходнику тужиоца ББ одлуком државног органа утврђено право својине на спорној непокретности, а да је потоњи уговор о купопродаји закључен између тужиоца, као купца и ББ као продавца пуноважан и производи правно дејство у смислу одредби Закона о промету непокретности, важећег у време закључења уговора, јер је сачињен у писменом облику, оверен пред судом и извршен у целини.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе ревизије, којима се не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Према коначном успеху тужиоца у спору, правилна је и одлука о захтеву за накнаду трошкова поступка садржана у другостепеној пресуди, јер је донета правилном применом чл. 153, 154, 163. и 165. ЗПП.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић